

Sygn. akt I C 2190/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Filip Łytko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 grudnia 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa H. z siedzibą w W.

przeciwko E. N.

o z a p ł a t ę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda H. z siedzibą w W. na rzecz pozwanej E. N. kwotę 1.217 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2190/16

UZASADNIENIE

Powód H. w W. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanej E. N. domagał się zasądzenia kwoty 4.402,75 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 maja 2016 roku do dnia zapłaty. Wnosił ponadto o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu.

Żądanie swoje wywodził z umowy pożyczki, jaką pozwana zawarła w dniu 31 października 2006 roku z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W.. Pozwana nie wywiązała się z warunków umowy. Bank podjął czynności windykacyjne, w tym celu wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez tenże Bank – bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem wydanym w sprawie sygn. akt I Co (...) Sąd Rejonowy w Świdnicy nadał (...) klauzulę wykonalności. Bank wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym, jednak postępowanie zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Na mocy umowy cesji z dnia 23 listopada 2015 roku powód nabył od Banku wierzytelność wobec pozwanej. Istnienie wskazanej wierzytelności powoda wobec pozwanej, jej wysokość oraz terminy płatności odsetek wynikają z ksiąg rachunkowych funduszy i stwierdzone zostały wyciągiem z ksiąg rachunkowych powoda. Powód wystosował do pozwanej wezwania do zapłaty, nie odniosły one jednak oczekiwanego skutku w postaci zapłaty zobowiązania.

Pozwana E. N. wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc przede wszystkim zarzut przedawnienia, ponadto z ostrożności procesowej zarzucała brak legitymacji procesowej po stronie powoda. Wywodziła, że termin przedawnienia roszczenia pierwotnego wierzyciela wynosił 3 lata. Bank wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym po upływie 3 lat od uzyskania klauzuli wykonalności, tym samym dopuścił do przedawnienia swojego roszczenia. W ocenie pozwanej zarzut ten może być skutecznie podniesiony także wobec nabywcy wierzytelności. Niezależnie od tego pozwana twierdziła, że powód nie wykazał należycie swojego roszczenia, nie przedłożył dokumentów na potwierdzenie istnienia wierzytelności w wysokości wskazanej w pozwie oraz nie udowodnił faktu nabycia zindywidualizowanej wierzytelności wobec pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 października 2006 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z pozwaną E. N. umowę pożyczki gotówkowej na kwotę 8.550 zł netto. Do powyższej kwoty doliczono opłatę przygotowawczą w wysokości 427,50 zł, składkę z tytułu ubezpieczenia pożyczki w wysokości 897,75 zł. Łączna kwota pożyczki brutto wyniosła 9.875,25 zł. Pożyczka miała być spłacona w 36 ratach miesięcznych po 396 zł, przy czym termin płatności pierwszej raty określono na dzień 30 listopada 2006 roku. Załącznikiem do umowy był regulamin pożyczki gotówkowej, postanowienia którego pozwana zaakceptowała.

Dowód: umowa pożyczki – k. 4, regulamin – k. 5

Bezspornym było, że pozwana przestała spłacać raty pożyczki, wobec czego Bank postawił pożyczkę w stan wymagalności w dniu 9 maja 2008 roku.

W dniu 5 stycznia 2009 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny. Stwierdził w nim istnienie zobowiązania pozwanej E. N. z tytułu niespłaconej pożyczki gotówkowej z dnia 31 października 2006 roku w kwocie 7.102,55 zł, a ponadto z tytułu odsetek umownych i ustawowych – 618,69 zł oraz z tytułu opłat – 296 zł. Postanowieniem z dnia 17 lutego 2009 roku Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Dowód: (...) i postanowienie w aktach sygn. akt I Co (...) Sądu Rejonowego w Świdnicy.

Bank (...) S.A. z siedzibą w W. złożył w dniu 22 lipca 2009 roku w wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego A. S.. Do wniosku dołączył tytuł wykonawczy w postaci (...) wraz z klauzulą wykonalności nadaną w sprawie sygn. akt I Co (...). Na wniosek wierzyciela tenże Komornik zarządzeniem z dnia 7 grudnia 2009 roku przekazał sprawę Komornikowi Sądowemu J. P., prowadzącemu egzekucję z nieruchomości dłużnika E. N.. Zarządzeniem z dnia 5 marca 2012 roku sprawa została przekazana Komornikowi Sądowemu G. Z.. Tenże Komornik umorzył egzekucję postanowieniem z dnia 11 września 2015 roku na podstawie przepisu art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Do zapłaty na rzecz Komornika pozostała kwota 34,71 zł kosztów postępowania, którą to kwotą komornik obciążył wierzyciela. Nadzór nad egzekucją z nieruchomości pozwanej prowadzony był przez Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I Co (...). Bank (...) S.A. był jednym z kilku wierzycieli egzekwujących. Po drugiej licytacji, umorzono egzekucję z nieruchomości pozwanej.

Dowód: postanowienie, zarządzenia, wniosek egzekucyjny i protokoły czynności w aktach Km (...), zawiadomienia, postanowienia w sprawie I Co (...) Sądu Rejonowego w Świdnicy.

Umową przelewu wierzytelności zawartą w dniu 23 listopada 2015 roku powód nabył od Banku (...) S.A. z siedzibą w W. wierzytelności z tytułów pożyczek gotówkowych, kredytów gotówkowych, sald debetowych, kart kredytowych. Strony zawarły także aneks do tej umowy w dniu 8 grudnia 2015 roku, który wraz z załącznikiem zawierał oznaczenie wierzytelności, dłużników. Pod pozycją 10940 tego załącznika wymienione pozwaną E. N. z wierzytelnością z tytułu kapitału w wysokości 2.488,53 zł, odsetek w kwocie 618,69, opłat w wysokości 296 zł, kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego w kwocie 918,60 zł – łącznie 4.321,82.

Dowód: umowa przelewu z aneksami i załącznikiem – k. 59 - 84

Wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu Sekurytyzacyjnego i Ewidencji Analitycznej Numer (...) stwierdza zobowiązanie pozwanej E. N. wynoszące 4.402,75 zł, na którą to kwotę składa się należność główna w wysokości 2.488,53 zł, odsetki naliczone do dnia wystawienia wyciągu w kwocie 699,62 zł, opłaty za obsługę oraz za czynności windykacyjne – 296 zł, koszty sądowo – egzekucyjne poniesione przez pierwotnego wierzyciela – 918,60 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych – k. 6

Powód skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty noszące datę 3 grudnia 2015 roku. W piśmie wskazał kwotę zaległości – 4.321,82 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty – k. 58

Sąd zważył:

Pozwaną łączyła ze zbywcą wierzytelności umowa o pożyczkę gotówkową. Do umowy tej mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy (Dz. U. z 2001 roku nr 100, poz. 1081 ze zmianami), co wynika z art. 2 ust. 2 tejże ustawy.

Stosownie do przepisu art. 14 tej ustawy jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni.

Jednocześnie na mocy art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy, do umowy pożyczki zawartej przez pozwaną z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. zastosowanie mają przepisy tej ostatniej ustawy, w szczególności przepisu rozdziału 5, to jest art. 69 i następn.

Powód nabył wierzytelność od kontrahenta pozwanej (art. 509 kodeksu cywilnego). Zgodnie z tym przepisem wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Uprawnienie do dochodzenia od pozwanej nabytej wierzytelności wynika wprost z § 2 tegoż art. 509 k.c., który stanowi, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Na wniosek pozwanej powód przedstawił dowody, z których wynika, że zawarł umowę przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.). Fakt nabycia wierzytelności został należycie wykazany. Tym samym za chybiony należy uznać zarzut pozwanej braku legitymacji procesowej powoda.

Pozwana podniosła także zarzut przedawnienia i zarzut ten należało uznać za skuteczny.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Powód twierdził, a pozwana tę okoliczność przyznała, że pożyczkę postawiono w stan wymagalności w dniu 9 maja 2008 roku. Bankowy tytuł egzekucyjny wystawiono w dniu 5 stycznia 2009 roku. (...) Banku (...) S.A. stało się więc wymagalne z dniem 9 maja 2008 roku.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata.

Bank wystąpił z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności a następnie z wnioskiem egzekucyjnym do komornika sądowego.

Obie te czynności przerwały bieg przedawnienia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., zgodnie z którym bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Jednakże przerwanie biegu przedawnienia mogło odnieść skutek wyłącznie wobec wierzytelności Banku (...). Na okoliczność tę nie może się powoływać powód, który nie jest bankiem, jakkolwiek nabył wierzytelność od banku.

Zagadnienie przerwania biegu przedawnienia roszczenia określonego bankowym tytułem egzekucyjnym, któremu sąd nadał klauzulę wykonalności było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych.

Przede wszystkim za ugruntowane należy uznać stanowisko, zgodnie z którym wystąpienie przez bank z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności (...) przerywa bieg przedawnienia. Skutek ten następuje jednak wyłącznie pomiędzy bankiem a jego dłużnikiem, nie zaś pomiędzy nabywcą wierzytelności niebędącym bankiem a dłużnikiem wskazanym w (...).

W uchwale Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14 wyrażono pogląd, że umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. W uzasadnieniu uchwały stwierdzono, że z uwagi na fakt, że uprawnienia banku do wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego miały charakter wyjątkowy, z uprawnień tych nie mogą korzystać cesjonariusze nie będący bankami. Tym samym nabywca wierzytelności winien uzyskać nowy tytuł wykonawczy. Nie może się powoływać na przerwanie biegu przedawnienia opartego na tych szczególnych uprawnieniach banku. Wierzytelność cesjonariusza poddana jest rygorom ogólnym tak co do sposobu uzyskania tytułu wykonawczego jak i co do przedawnienia roszczenia.

Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5 października 2016 roku w sprawie III CZP 52/16. Teza również odnosiła się do umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności. Stwierdzono w niej, że taka czynność banku niweczy skutki przerwy przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tym, że cesjonariusz uzyskuje w chwili przelewu wierzytelność w takim kształcie materialnoprawnym, w jakim przysługiwała ona cedentowi. Nie może jedynie korzystać z przysługujących cedentowi indywidualnych, wyjątkowych przywilejów dotyczących egzekucji wierzytelności ani z ich skutków.

W uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16 Sąd Najwyższy po raz kolejny wypowiedział się w tej samej kwestii i stwierdził, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, wskazując, że zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerwanie biegu przedawnienia następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, iż są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerywania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule wykonawczym, nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności.

Stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w cytowanych wyżej orzeczeniach należy zaaprobować przy rozpoznaniu niniejszej sprawy.

W konsekwencji uznać należy, że powód nie może się skutecznie powoływać na przerwanie biegu przedawnienia, niezależnie od podstawy umorzenia egzekucji, bowiem materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy niebędącego bankiem. Cesjonariusz uzyskuje bowiem w chwili przelewu wierzytelność w takim kształcie materialnoprawnym, w jakim przysługiwała ona cedentowi. Nie może jedynie korzystać z przysługujących cedentowi indywidualnych, wyjątkowych przywilejów dotyczących egzekucji wierzytelności ani z ich skutków.

Mając powyższe na uwadze na podstawie powołanych wyżej przepisów powództwo oddalono.

O kosztach orzeczono stosownie do wyniku procesu na podstawie art. 98 k.p.c.